

معادن سنگ مرمر در افغانستان

یکی از سنگهای نیمه قیمتی که در تزئین و تعمیرات اشیا زینتی کار گرفته میشود مرمر است. سنگ مرمر از جمله سنگهای متحوله کلسیم کاربونات و کلسیم مگنیزم کاربونات میباشد که در طبیعت بشکل تخته بزرگ و یا ورق ورق بالای هم وجود دارد. هم اکنون در حدود ۳۵ نوع سنگ مرمر با ۴۰ رنگ مختلف در ۶۰ معادن مرمر کشور قابل دریافت میباشد. در مجموع بمقدار ۹ بیلون تن سنگ مرمر به ارزش ۱۵۰ میلیارد دلار در سراسر خاک تخمین گردیده است. مهمترین معادن که فعلا استخراج دارد معادن مرمر کابل غزنی لوگر وردک جلال آباد هلمند بدخشان بامیان هرات قندهار فاریاب پکتیا پروان غزنی پنجشیر و سمنگان بوده فعلا از ۱۶ معادن افغانستان استخراج صورت می گیرد. انواع مرمر سفید خوگیانی ننگرهار، مرمر سفید چشت هرات، مرمر کریمی سمنگان، مرمر سیاه کابل، مرمر فولادی وردک، مرمر شیرچائی سالنگ، مرمر سبز تره خیل و کاریز میر و مرمر سرخ کندهار از جمله مرمر تاپ بوده در میان ذخایر سنگ مرمر سفید چشت هرات و خوگیانی ننگرهار مانند سنگ مرمر کارارا ایتالیا بوده دارای بهترین کیفیت می باشد. علاوه بر آن ذخایر رخام ولایات هلمند و فاریاب از جمله ذخایر اند که دارای کیفیت عالی در سطح جهان میباشد. باید علاوه کرد که رخام از جمله مرغوب ترین نوع سنگهای مرمر اند که دارای جنسیت میدانه بوده و بعد از صیقل و پالاش کاری شفافیت و جلای خاص را نشان می دهند.

معدن سنگ مرمر چشت هرات

چندین معادن سنگ مرمر در ارتفاعات کوه بابا بخصوص مسیر راه دره صوف مزار شریف ، ۶ معادن در ولایت کابل ، ۱۱ معادن در ۶ ولسوالی پنجشیر ۴ معادن در هرات بدین ترتیب تا فعلا ۶۰ معادن این سنگ در ولایات مختلف کشف شده است.

برش و پالش سنگ مرمر در کشور

تا اکنون در افغانستان مانند فابریکه حریق شده حجاری و بتون کابل دیگر کدام فابریکه بزرگ وجود ندارد که سنگ مرمر را به ظرفیت یک کشور قطع و پالش کنند. آمار و ارقام احصایوی نشان می‌دهد که ۸۰ درصد سنگ‌های مرمر و گرانیت افغانستان به منظور پروسس و پالش به کشور پاکستان به قیمت ۴۰ دالر فی تن منتقل می‌گردد، که بعد از پروسس با قیمت ۳۰۰ دالرفی تن دوباره بالای افغانستان به فروش می‌رسد. طی چند سال اخیر در هرات چند فابریکه اعمار گردیده است.

سنگ گرانیت در افغانستان

گرانیت یا سنگ خارا از جمله سخت ترین سنگهای آتش فشانی و سنگهای درونی کره میباشد. اجزای این سنگ متشکل از کوارتز ، فلدسپار ، مایکا و غیره میباشد. این سنگ مشابه به سنگ دریائی بوده در افغانستان بطور خیلی وافر پیدا میشود. معادن بزرگ این سنگ در استالف، چهاریکار، کوه جوانمرد قصاب، شاه کابل خورد علاقه میدان ، کوه سرخی غاره علاقه کوهدامن، کوه قره باغ - جدران ، بهسود، ارزگان، نهرین ، شینوار دره سبزک مرکز بامیان ، بهارک بدخشان وسایر مناطق افغانستان وجود دارد. ذخایر گرانیت ولایات نورستان، بدخشان، پنجشیر، ننگرهار، هرات و کنراز برانندگی خاصی برخوردار می باشند در قدیم مردم افغانستان از این سنگ به نسبت محکم بودنش در تهاداب تعمیر کار می گرفتند. امروز در فرش تعمیرات و جاده ها مورد استفاده قرار می گیرد.

شکستادن این سنگ با ابزار چون چکش و کلنگ طاقت فرسا است. امروز ماشینهای برقی خوبی برای شکستادن مناسب این سنگ اختراع گردیده است. تقریباً تمامی جاده های خورد شهرهای اروپا از قرنهای قبل با این سنگ فرش شده است. بدین لحاظ به این سنگ توجه خاص شده است.

سنگ مرمر هرات

این معادن در ۱۲۵ کیلومتری شرق هرات موقیعت داشته از ولسوالی اوبه آغاز و تا ولسوالی چشت طول دارد. در سال ۱۳۵۵ چهار نوع سنگ مرمر "سفید، نباتی، ابره و گرانیت" با کیفیت بالا در

چشت شریف به طول نیم کیلومتر و عرض صد متر و ظرفیت نه و نیم میلیون مترمکعب تشخیص گردیده است. اما مطالعاتی که اخیراً در آن منطقه صورت گرفته، طول این معادن را اضافه از بیست کیلومتر بر آورد نموده است. معادن رُخام، تراورتن و چقمق در ولسوالی‌های چشت، زندهجان و غوریان از جمله معادن باز و قابل استخراج در هرات می‌باشند. معادن مرمر هرات بزرگترین معدن سنگ مرمر سفید با کیفیت افغانستان میباشد. اکنون ۱۴ شرکت خصوصی برای استخراج سنگ مرمر از معدن چشت با وزارت معادن و پترولیم دولت افغانستان قرارداد دارند. فعلاً روزانه بیش از 1000 تن مواد از این معادن استخراج می‌گردد. سنگ مرمر به کشورهای خارج صادر می‌گردد. درین اواخر ترکمنستان شهری را بنام مرمری از این سنگ اعمار نموده است که خیلیها زیبا میباشد.

شهر مرمری عشق آباد

سنگ مرمر با کیفیت بالا به رنگ های مختلف از قبیل رنگین کمانی، سبز، خاکستری، سیاه و سفید کامل میباشد. صادرات خوبی بخارج دارد. در سال جاری صادرات سنگ مرمر چشت شریف به کشورهای ایتالیا، هندوستان، چین، ترکمنستان، ترکیه، تایوان و اندونیزیا روسیه افزایش یافته است.

سنگ مرمر هرات قبلاً بشکل خام صادر می گردید که این ضربه سخت اقتصادی به کشور بود. بعد از شکایات متعدد صاحبان کارخانه های سنگ مرمر هرات، رئیس جمهور دستور توقف صادرات سنگ خام را صادر کرد و اکنون دیگر این کار صورت نمی گیرد. "به همین دلیل ۴۰ کارخانه پروسس سنگ از کار بازمانده بودند و اکنون با رفع این معضله، دوباره فعال شده اند. شرکت استخراج سنگ افغان مروارید زمین شناسان و ژئوفیزیک های حرفه ای را از ترکیه-مصر-آسترالیا-افریقا-کانادا و ایالات متحده آمریکا گرد هم آورده درین معادن کار می نمایند.

معادن مرمر خوگیانی

از جمله سنگهای پروتوزویک بوده در جنوب شهر جلال آباد در ولسوالی خوگیانی موقیعت دارد. رنگ مرمر این معدن سفید می باشد.

معادن مرمر غزنی

سنگ مرمر این ولایت رنگه و سفید میباشد.

معادن سنگ مرمر سمنگان

سنگ مرمر این معدن از دوره کریتوشیوس و وپالیگینا یعنی ۹۰-۴۵ میلیون سال قبل میباشد. رنگ مرمر این معدن نسواری زرد آبی بوده در بعضی از سنگها فوسیلها یافت می گردد.

معادن مرمر کابل

از دوره پروتوزویک می باشد. در ولایت کابل هفت رنگ سنگ مرمر در محلات مانند کاریز میر تره خیل برنگهای سبز و سبز تیره هزاره بخل سبز روشن پل چرخی سبز سیاه دل و همچنان برنگهای سرخ زردار بنام قلم کار و غازک یافت می شود.

اونکس

سنگ مرمر بنام اونکس شکل عقیق مانند بوده نوع از کوارتز شناخته شده است. اونگس برنگهای سفید و سایر رنگها یافت میشود. در ولایات فاریاب بامیان هلمند برنگهای سبز نسواری و زرد یافت میشود.

معادن مرمر لوگر

این معادن در مناطق آب بازک، محمد آغه ده نو ولایت وجود داشته از جمله معادن دوره پروتوزویک میباشد. رنگ سنگ معدن مرمر محمد آغه سفید و سیاه از ده نو برنگ شیر چائی، و نسواری از اببازک برنگ نسواری خیره و نسواری می باشد.

مرمر وردک

این معادن از دوره پروتوزویک بوده در نزدیکی میدان شهر قرار دارد. معادن مرمر وردک به ضخامت ۴۵۰ متر طول ۱۰-۱۲ کیلومتر بوده دارای رنگهای خاکستری و خاکستری روشن میباشد.

معادن مرمر بدخشان

از دوره سایلرو دیوانین بوده در ناحیه بینی کمر فیض آباد موقعیت داشته دارای مرمر بلور و درشت میباشد. ذخایر این معادن 1300 میلیون تن تخمین گردیده است.

معادن گرانیت شیبرتو ولایت بامیان

این معادن در سر راه بین بامیان و یکاولنگ قرار دارد. سنگ این معادن دانه درشت داشته دارای کرسنلهای بزرگ فلدسپار برنگ صورتی میباشد.

معادن گرانیت خنجان

این معادن در ۹۰ کیلومتری جنوب شهر پلخمری ولایت بغلان قرار دارد. این معادن در سال ۲۰۱۳ توسط یک کمپنی شخصی کشف گردیده است.

منابع

* پالیسی سنگهای تزئینی ساختمانی نشریه وزارت معادن معلومات در مورد معادن بهتر افغانستان

http://mom.gov.af/Content/files/Policies/Dari/Dari_DimensionStone_Policy.pdf

f

* ارزش معادن سنگ مرمر افغانستان و مقدار آن در وبگاه شفقتا به اساس کنفرانس مرمر فروشان

<http://afghanistan.shafaqna.com/economic/item/41065-%D9%85%D8%B9%D8%A7%D8%AF%D9%86-%D8%B3%D9%86%DA%AF-%D9%85%D8%B1%D9%85%D8%B1-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-200-%D9%85%DB%8C%D9%84%DB%8C%D8%A7%D8%B1%D8%AF-%D8%AF%D8%A7%D9%84%D8%B1-%D8%A7%D8%B1%D8%B2%D8%B4-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D8%AF.html>

* معادن سنگ مرمر در افغانستان نوشته اداره سروی جیولوجی افغانستان در ویبسایت وزارت معادن افغانستان

http://mom.gov.af/Content/files/MoMP_MARBLE_Midas_Jan_2014_NEW.pdf

f

* *Afghanistan Marble Center of Excellence (COE): (September 2012 to September 2014) از اداره یو این اچ سی آر ایلات متحده سازماندهی گردیده بود.*

<http://www.flaginternational.com/coe-read-more>

* معادن مرمر و گرانیت افغانستان نوشته اداره کمکهای خارجی امریکا

http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PNADY169.pdf

* معادن گرانیت خنجان نوشته حبیب الرحمن شیرزی در ویبسایت پژواک شماره ۹

<http://mines.pajhwok.com/news/mineral-resources-baghlán-province>